

ÖZET

Göstergebilim, anlatıbilim ve söylem çözümlemesi çeşitli dallara uygulanabilirliği nedeniyle birçok çalışmaya olanak sağlamaktadır. Tiyatro eserleri ve sinema filmleri bunlardan biridir.

Yedi Kocalı Hürmüz önce senaryo olarak yazılıp filme alınmış, ardından tiyatro eseri olarak kaleme alınmış bir metindir. 1963 yılında Yılmaz Atadeniz, 1971 yılında Atıf Yılmaz, 2009 yılında ise Ezel Akay tarafından beyaz perdeye aktarılmıştır. Sahnelenmeye başladığı günlerden günümüze kadar birçok seyirciye ulaşmıştır.

“Yedi Kocalı Hürmüz Tiyatro Eseri ile Filmlerinin Zaman ve Göstergeler Açısından Karşılaştırması” çalışmasında oyun metni esas alınarak beyaz perdeye aktarılan filmlerin göstergebilimsel ve anlatıbilimsel karşılaştırması yapılmıştır. Son olarak karşılaştırılan anlatıların söylem çözümlemesine yer verilmiştir. Göstergebilim başlığında anlatılar kesitlere ayrılmış ve eyleyenler modelleri incelenmiştir. Anlatıbilim başlığında Gerard Genette’in “Anlatının Söylemi” yapıtında yer verdiği “Düzen”, “Süre”, “Sıklık”, “Kip” ve “Ses başlıkları incelenmiştir. Söylem çözümlemesinde ise kesitlerin söylem çözümlemesi yapılmıştır.

Çalışmanın sonucunda uygulamalı dramaturgi çalışmalarında göstergebilim, anlatıbilim ve söylem çözümlemesinden yararlanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar sözcükler: anlatıbilim, göstergebilim, söylem, *Yedi Kocalı Hürmüz*.

ABSTRACT

Semiotics, narratology and discourse analysis provides opportunity for many studies due to their practicality for various branches. Theatrical production and motion pictures are included in these branches.

Yedi Kocalı Hürmüz was first scripted, and turned into screenplay, then later written out as a theatrical production. It was adapted into screenplays by Yılmaz Atadeniz at 1963, by Atıf Yılmaz at 1971 and by Ezel Akay at 2009. It has reached numerous audiences since it was first staged.

In the study of “The Comparison of *Yedi Kocalı Hürmüz* Theatrical Production and Movies in Terms of Time and Signs”, the movies that has turned into screenplay are compared semiologically and narratologically based on the theatrical script. Lastly, discourse analysis for compared narratives is included. In the semiotics title, narratives are split into sections and their models of actants are studied. In the narratology title, the titles “Order”, “Period”, “Frequency”, “Mode” and “Vocal” that are from “Narrative Discourse” by Gérard Genette are studied. And in the discourse analysis, the sections are analysed by discourse.

As result of this study, it is obtained that semiotics, narratology and discourse analysis can be used for dramaturgy studies.

Key words: semiotics, narratology, discourse, *Yedi Kocalı Hürmüz*